

NÕUKOGU SOOVITUS,

14. november 2005,

prioriteetsete meetmete kohta koostöö tihendamiseks arhiivinduse valdkonnas Euroopas

(2005/835/EÜ)

EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Ühenduse asutamislepingut, eriti selle artikli 151 lõike 5 teist taanet,

võttes arvesse komisjoni ettepanekut,

ning arvestades järgmist:

- (1) Nõukogu ja nõukogus kokku tulnud kultuuriministrite 14. novembri 1991. aasta resolutsiooni (arhiivikorralduse kohta) ⁽¹⁾ ning nõukogu 17. juuni 1994. aasta järelduste (tihedama koostöö kohta arhiivinduses) ⁽²⁾ tulemusel on liikmesriikide vahelise koostöö tihendamisel arhiivinduses tehtud esimesi edusamme.
- (2) Nõukogu 6. mai 2003. aasta resolutsioonis liikmesriikide arhiivide kohta ⁽³⁾ rõhutati arhiivide tähtsust Euroopa ajaloo ja kultuuri mõistmiseks ning ühiskonna demokraatlikuks toimimiseks 1. mail 2004. aastal aset leidnud liidu laienemise raamistikus.
- (3) Ühenduse raames on riigiasutuste, rahvusarhiivide ning tööstuse ja uurimisasutuste esindajate osavõtul peetud multidistsiplinaarseid foorumeid, kus on käsitletud masinloetavate andmete haldamise, hoidmise, säilitamise ja kasutamise seotud probleeme.
- (4) Nõukogu 6. mai 2003. aasta resolutsioonis rõhutati ka info- ja sidetehnoloogia rakenduste ning lahenduste edasiarendamise vajadust arhiivinduses.
- (5) Komisjon tõstab esile liidu institutsioonide tööd Euroopa filmiarhiivide spetsiifilises valdkonnas, sealhulgas nõukogu 24. novembri 2003. aasta resolutsiooni kinematograafiateoste hoiuleandmise kohta Euroopa Liidus ⁽⁴⁾ ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu soovitus, kus käsitletakse filmipärandit ning sellega seotud majandusharude konkurentsivõimet ja mis võetakse vastu enne 2005. aasta lõppu.
- (6) 6. mai 2003. aasta resolutsioonis kutsus nõukogu komisjoni üles esitama aruande arhiivinduse praeguse olukorra

ja tulevase arengu kohta laienuvad liidus. "Aruanne arhiivindusest laienuvad Euroopa Liidus", mille koostas rühm liikmesriikide eksperte ning mis võeti vastu 2005. aasta veebruaris, ⁽⁵⁾ on kindlaks aluseks arhiivinduse edasisele arengule Euroopas. See sisaldab nõukogu taotlusel ettepanekuid praktiliste meetmete kohta ning juhiseid arhiivindusalase koostöö tihendamiseks Euroopa tasandil,

SOOVITAB JÄRGMIST:

A. Liikmesriikide ja liidu institutsioonide poolt nimetatud ekspertidest koosnev Euroopa arhiivirühm peaks tagama koostöö ja koordineerituse üldistes küsimustes, mis on seotud arhiividega ning 2005. aasta veebruari "Aruandes arhiivindusest laienuvad Euroopa Liidus" osutatud töö järelemeetmetega, eriti aga prioriteetsete meetmete osas, millele viidatakse käesoleva soovitusel punktis B. Vajaduse korral peaks Euroopa arhiivirühm tegema koostööd ka selliste asjakohaste Euroopa võrgustikega nagu rahvusvaheline digitaalseerimisrühm (*National Representatives Group on Digitisation*) ning Euroopa Raamatukogu-, Informatsiooni- ja Dokumentatsiooniassotsiatsioonide Büroo (EBLIDA).

B. Arhiivinduse valdkonnas järgmisi meetmeid:

1. Euroopa arhiivide kahjustumise eest kaitsmine ja kahjustumise ennetamine:

— Euroopa arhiivirühma poolt näidistegevuskava väljatöötamine dokumentide ja arhiivide kahjustumise ennetamise meetmete edendamiseks looduskatastroofide ja muude kahjujuhtumite korral,

— kahjustunud dokumentide ja arhiivide säilitamise ja konserveerimise alase tegevuse edendamine Euroopa arhiivirühma poolt kogu ühenduse piires,

— liikmesriikide rahvusarhiivide ja liidu institutsioonide arhiiviteenistuste poolt standardite ning spetsifikatsioonide koostamine ja propageerimine uute arhiiviotstarbeliste hoonete ehitamiseks.

⁽¹⁾ EÜT C 314, 5.12.1991, lk 2.⁽²⁾ EÜT C 235, 23.8.1994, lk 3.⁽³⁾ ELT C 113, 13.5.2003, lk 2.⁽⁴⁾ ELT C 295, 5.12.2003, lk 5.⁽⁵⁾ KOM(2005) 52 lõplik.

2. Elektrooniliste dokumentide ja arhiivide valdkonnas Euroopa tasandi interdistsiplinaarse koostöö edasiarendamine, sealhulgas nõukogu kultuuri edendamise tööplaani raames ja eriti digitaliseerimise koordineerimisel: ⁽¹⁾

— koostöö tõhustamine elektrooniliste dokumentide ja arhiivide autentsuse, pikaajalise säilitamise ja kättesaadavuse kindlustamisel, eriti selliste avaliku halduse paremal korraldamisel abiks olevate elektrooniliste dokumendihalduse ja arhiivikorralduse süsteemide nagu MoReq (elektroonilise dokumendihalduse ja arhiivikorralduse süsteemi näidised) loomise suhtes kehtivate nõuete kaasajastamise ja laiendamise kaudu ning elektrooniliste dokumentide ja arhiivide DLM-foorumi ⁽²⁾ korraldamise jätkamise teel.

3. Esmatähtsa ülesandena dokumendihalduse ja arhiivindusala Interneti-portaali loomine ja käigushoidmine Euroopas:

— liikmesriikide rahvusarhiivide ja liidu institutsioonide arhiiviteenistuste vahendusel sellise Interneti-portaali võimaldamine, mis pakuks lihtsamat ja piiriülest juurdepääsu liikmesriikide ja liidu institutsioonide dokumentidele ja arhiividele.

See Interneti-portaal võiks asuda mõnes Euroopa Liidu serveris või mõne liikmesriigi rahvusarhiivi serveris.

4. Heade tavade edendamine seoses dokumentide ja arhivaalide haldamisega ning neile juurdepääsu käsitlevate riiklike ja Euroopa õigusaktidega; liikmesriikide rahvusarhiivid ja liidu institutsioonide arhiiviteenistused peaksid:

— jälgima igas liikmesriigis kõnealuses valdkonnas kehtestatavate õigusaktide eelnõusid eesmärgiga juurutada häid tavasid, eriti seoses dokumentide ja arhivaalide haldamisega ja neile juurdepääsu käsitlevate nõuetega,

— koondama teabe arhiiviseaduse ja muude asjaomaste õigusaktide kohta riiklikul ja ühenduse tasandil ning hõlbustama nendega tutvumist, luues õigusaktide levikut soodustava andmebaasi. See andmebaas võiks asuda mõnes Euroopa Liidu serveris või mõne

liikmesriigi rahvusarhiivi serveris. Oleks soovitatav võtta arvesse Euroopa õigusandmete projekti raames tehtud tööd, mida edendas Rahvusvahelise Arhiivinäidiskogu Euroopa haru EURBICA ning mida on kirjeldatud "Aruandes arhiivindusest laienuvad Euroopa Liidus" (prioriteetne meede 4.2).

5. Meetmete võtmine arhiividokumentide varguse vältimiseks:

— liikmesriikide arhiiviteenistuste poolt sellise tegevuskava ja ühise juhendi väljatöötamine, mis võimaldab vahetada teavet ja parimaid kogemusi arhiividokumentide varguse vastu võitlemiseks ning varastatud dokumentide tagasisaamiseks.

C. Liikmesriigid ja liidu institutsioonid peaksid ühiselt edendama prioriteetsete meetmete juurutamist, mis on kindlaks määratud 2005. aasta veebruari dokumendis "Aruanne arhiivindusest laienuvad Euroopa Liidus" ning millele viidatakse käesoleva soovitusel punktis B. Prioriteetsete meetmete ellurakendamisel võetakse arvesse EBNA (Euroopa Riigiarhivaaride Nõukogu) raames asutatud rühmade tööd, eriti seoses koostööga arhivaalide turvalisuse ja säilitamise valdkonnas ning Euroopa teabeportaali loomisega. Käesoleva soovitusel vastuvõtmine ja nende meetmete rakendamine ei tähenda iseenesest uute vahendite eraldamist ei Euroopa Liidu ega liikmesriikide eelarvest. Võimalusel ja asjakohast menetlust järgides püüab Euroopa Liit olemasolevate programmide alusel toetada nende meetmete rakendamiseks ettenähtud projekte.

D. Hiljemalt kolme aasta möödumisel käesoleva soovitusel avaldamisest peaks Euroopa arhiivirühm esitama eduaruande punktis B osutatud prioriteetsete meetmete rakendamise kohta.

Brüssel, 14. november 2005

Nõukogu nimel
eesistuja
T. JOWELL

⁽¹⁾ Nõukogu järeldused kultuuri edendamise tööplaani kohta aastateks 2005–2006 (dok 13839/04).

⁽²⁾ Dokumendi elutsükli haldus (DLM = Document Lifecycle Management).